

éri el. De egyébként is Babits irodalmi és személyi értékelésére vonatkozó nézetek között mértéktartó tárgyiaszággal, őszinte és következetes bátorsággal jelöli meg a helyes közéletet. — A szerzőnek szinte példásan kristályos, gazdag és közvetlen stílusa az értekező jellegű fejtegetéseket az olvasó számára élményszerű közelségbe tudja emelni. Így a tanulmány kiválóan alkalmas arra, hogy felkeltse Babits iránt a szolid, és megbecsülő érdeklődést. Reméljük, hogy Megyer ezt az értekezését előtanulmányának szánta Babitsnak egy részletesen kidolgozandó írói lélekrajzához.

Visy József.

Dr. Lux Gyula (szerk.): Iskolai szakkifejezések magyar-német szótára. Budapest, 1942. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Ára: 240 P.

A szakérdeklődés szerint összeállított szójegyzékeknek külön jelentőségük van, mert hiszen, amit a kisebb-nagyobb általános szótárakból csak fáradtságos keresgélés után szedhet össze magának a szakember, azt ezekben tárgykörök szerint csoportosítva egyszerűen megkapja. *Lux Gyula* szerkesztésében immár második kiadásban jelenik meg az az ügyesen kezelhető, igen áttekinthető kis szójegyzék, amely a német iskolában tanító kartársak munkáját akarja megkönnyíteni, de általában nagyon használható segédeszköz mindazok számára, akik az iskolai élet és munka németnyelvi kifejezéseit kell, hogy megismerjék, vagy érdeklődnek irántuk.

A 194 oldalas kis kézikönyv a következő tárgyköröket öleli fel: 1. Pedagógiai szakkifejezések. 2. Beszéd- és értelemgyakorlati szakkifejezések [a család, a szülőföldismeret szókincse, a nyelvi ismeretek szókincse]. 3. Történelem, polgári kötelességek és jogok. 4. Földrajz [leíró és általános, csillagászatban]. 5. Testtan. 6. Állattan [állattípusok, az állatok rendszere, általános állattan]. 7. Növénytan [növénytípusok, növények rendszere, külföldi haszonnövények, általános növénytan]. 8. Gazdasági ismeretek. 9. Fizika. 10. Kémia. 11. Mennyiségtan. 12. Kézimunka, kézügyesség. 13. Ének, zene. 14. Torna, testnevelés és 15. Katonai műszók. A 4., 6., 7. és 8. tárgykörök szójegyzékének összeállítója Dr. Uherkovics Gábor, a 9., 10. és 11. tárgykörökét Bölcsházy Árpád, a többit Dr. Lux Gyula szerkesztette.

Ebből a beosztásból kiviláglik, hogy a kis szótár elsősorban az elemi iskola fogalomkörébe vezet, de mivel ez természeténél fogva egyszersmind az alapvető emberi tudás és művelődés világa, bátran elmondhatjuk, hogy hivatásos nevelőkön kívül nagy hasznára lehet mindenkinek, aki német szókészletét gyarapítani akarja, illetőleg helyesebben meg szeretné alapozni.

Krammer Jenő.

Padányi Viktor: Összeomlás. 1941. 325. o. Szerző kiadása.

Padányi könyve a világháborús összeomlás szomorú napjait állítja elének. Az iglói géppuskás-századnak azt a hősiességét ismerjük meg benne, amelyet ez a maroknyi csapat vívott a felvidéken a megszálló csehekkel és a terjedő forradalommal szemben.

A regényes mű nagy értéke nemcsak az, hogy elbeszélése mozgalmas, lekötő, hanem elsősorban az, hogy az elbeszélői képzelet mellett főszerepet kap benne a legnemesebb írói hivatás: a lélekformálás. A szerzőnek az események nyomán mindig van mondanivalója s ez az a többlet, amely a könyvet ma nagyon időszerűvé teszi. A nemzeti erőfeszítésnek és a hősi kötelességérzetnek olyan heroizmusa szólal meg a derék iglói géppuskások elszántságában, hogy az napjainkban követendő példa, sőt feltétlen parancs minden magyar számára.

Ez a tanulság szövődik a könyv változatos cselekményén át s ennek hang-súlyozása teszi Padányi könyvét kiválóan alkalmassá arra, hogy mint ifjúsági jutalom-könyv minél nagyobb számban kerüljön növendékeink kezébe.

Visy József.

A célirányított nemzetközi diáklevelezés. A nemzetközi diáklevelezés vezetői és irányító tanárai gyakran tapasztalják azt, hogy a nagy hévvel kezdett diáklevelezés néhány hónap múlva elcsendesedik, a levélváltás mindig ritkábbá válik, végül is a levelezők egyike örökre válaszolatlanul hagyja külföldi társa levelét. Diákjaim sokszor panaszkodnak azért, hogy levelezőjüket nem abból az országból kapták, melyből kérték és hogy a kiutalt levelező nem érdeklődik azon témák iránt, melyeket a magyar levelező kérésében megjelölt.

A nemzetközi diáklevelezést csak akkor tehetjük pedagógiai szempontból hasznossá s a tanulók szempontjából kellemessé, ha a főnehezégeket kiküszöböljük és a tanulók levelezését célirányítjuk. A célirányítás terén érdekes újítást vezetett be Albil Neuzil olmtüzi elemi iskolai igazgató, aki tanítványai között nagy anyaggyűjtést rendezett. Ezen összegyűjtött anyag mint ajándék és csereraktár szerepel, amelyből a külföldi levelezőknek küldenek.

Az eszme nem új, mert a sorok írója a levelezésben résztvevő tanulókkal már egy évvel kezdett ilyen *szellemi* anyagraktár készítéséhez, melyről a Szegeden megjelenő IFJÚ GÁRDA c. folyóirat 1937 évi szeptemberi számában már beszámolt. Ennek a szellemi anyagraktárnak az a lényege, hogy a tanulók különböző nyelvi fordításokban kivonatot készítenek hazánkról (Magyarország földrajza, történelme, a magyar festészet, lótenyésztés, népviseletek, zene stb.). Ha most a külföldi levelező ezen kérdések valamelyikére akar választ, akkor a tanulónak nem kell a fogalmazáson gondolkoznia, hanem ezen szellemi anyagraktárból, melyet mi természeténél fogva *Levelezési Könyvtárnak* nevezünk, kikérjük a megfelelő ívet, füzetet és azt le-másolva, prospektusokkal felszerelve elküldik levelezőjünknek.

A cseh kartárs anyaggyűjtése azonban inkább tárgyra szorítkozik, melyek között igen érdekes dolgokat találunk, pl. levélpapírok, képeslevelezőlapok, fényképek, fiúk és leányok kézimunkái, rajzai, bályegek, ünnepélyműsorok, nemzeti eledlek receptjei, játékszerek, képesplakátok, képesujságok, nagy férfiak fényképei, reklámalbumok, tanítási segédesszközök, térképek, virágok és hüvelyes vetemények magvai, könnyen megszerezhető minta érték nélküli anyagok (szövet, selyem, vászon, játéktárgyak stb.). Helyet foglalnak ezen tárgyak között azonban népköltemények, énekek, cikkek, elbeszélések, mesék, anekdóták, talányok fordításai és játékok leírása is. Minden tárgy számozva van és ha a levelező valamit óhajt, akkor csak a számot közli.

Nagyon hasznosnak vélem az ilyen anyaggyűjtést, mert vele diákjaink levelezését célirányossá tehetjük. Ezeknek a gyűjtése igazán nem okoz nehézséget, mert a rajztanárok és kézimunka tanárok bizonyára segítségére lesznek a levelezést irányító tanárnak, ami főleg a kötelezően tanított kézimunka miatt a polgári iskolában megy könnyű szerrel.

Gauder Andor.